

Årsrapport 2018

Folkeoplysningsudvalget

**Holbæk
Kommune**
KULTUR, FRITID OG
BORGERSERVICE

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Indledning	3
2. Medlemmer i folkeoplysende foreninger	3
3. Aftenskolernes tilskudsøkonomi	10
4. Hverdagsmester.....	12
5. Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje	12
6. 60+ foreningspuljen	13
7. Medlemstilskud	14
8. Driftstilskud til lokaler.....	15
9. Fordeling af puljer	16
10. Kurser for foreninger	17
11. Faktabokse.....	17

1. Indledning

Denne rapport giver et indblik i udviklingen inden for det folkeoplysende områder i Holbæk Kommune. Herunder en status og analyse af medlemsudviklingen i foreningerne i Holbæk Kommune, status på udviklingen af aftenskoleområdet, oversigter over de udviklingsprojekter Folkeoplysningsudvalget har støttet i årets løb samt oversigter over anvendelsen af puljemidlerne inden for kultur- og fritidsområdet.

Folkeoplysningsudvalgets Årsrapport udarbejdes en gang årligt på baggrund af data fra foreningerne. Foreningerne indsender hvert år inden 1. januar medlemsoplysninger på baggrund af medlemstallene pr. 31. december året før – det vil sige at denne årsrapport er udarbejdet på baggrund af medlemsoplysningerne opgjort pr. 31. december 2018.

I Årsrapport 2018 kan du blandt andet læse om følgende:

- Udviklingen i undervisningstimer og kursister i aftenskolerne har fundet et stabilt leje
- Aldersgruppen 60+ år udgør nu næsten halvdelen af alle medlemmer i foreningerne
- Over halvdelen af alle holbækkere er nu medlem af en forening (50,1 procent)
- Badminton vender flere års tilbagegang med 185 nye medlemmer
- Idrætsforeningerne mister 1.027 medlemmer i aldersgruppen 0-24 år

2. Medlemmer i folkeoplysende foreninger

Nedenfor er en status for antal medlemmer og udviklingen i perioden 2016-2018. Først beskrives aftenskoleområdet, herefter øvrige foreninger inkl. idrætsforeninger.

Aftenskoler

Holbæk Kommune har godkendt følgende aftenskoler pr. 31. december 2018:

1. AOF Holbæk , Kultur og fritid
2. DOF Holbæk
3. Holbæk & Omegns Musikskole
4. LOF Holbæk-Lejre
5. Aftenskole for Senhjerneskedede
6. Aftenskolen på CSU¹
7. Holbæk Byorkester
8. Holbæk Symfoniorkester
9. Jyderup Sangkor
10. KreativSkolen
11. Sangskaderne
12. Svinninge Aftenskole

Ét af kendetegnene ved aftenskolerne er, at de ikke har personlige medlemmer, men kursister, der deltager på hold.

Selvom der viser sig en lille stigning i antal undervisningstimer på 0,3 procent, så er tendensen fortsat faldende, idet der siden 2015 er sket et fald i undervisningstimerne på 12,6 procent.

Antallet af kursister er i år faldet med 0,8 procent, men også her er tendensen siden 2015 fortsat faldende, idet der nu er 9,7 procent færre kursister end for tre år siden.

¹ Tidligere Brunhøjsskolens Aftenskole

Tabel 1: Kursister i aftenskolerne

	2015	2016	2017	2018	Udvikling 2017/2018	Tendens 2015/2018
Antal aftenskoler	14	14	14	12	-2	↘
Antal timer	18.891	16.125	16.469	16.516	47	↘
Antal kursister	6.416	5.441	5.837	5.791	-46	↘

Øvrige foreninger, herunder idrætsforeninger og spejdere

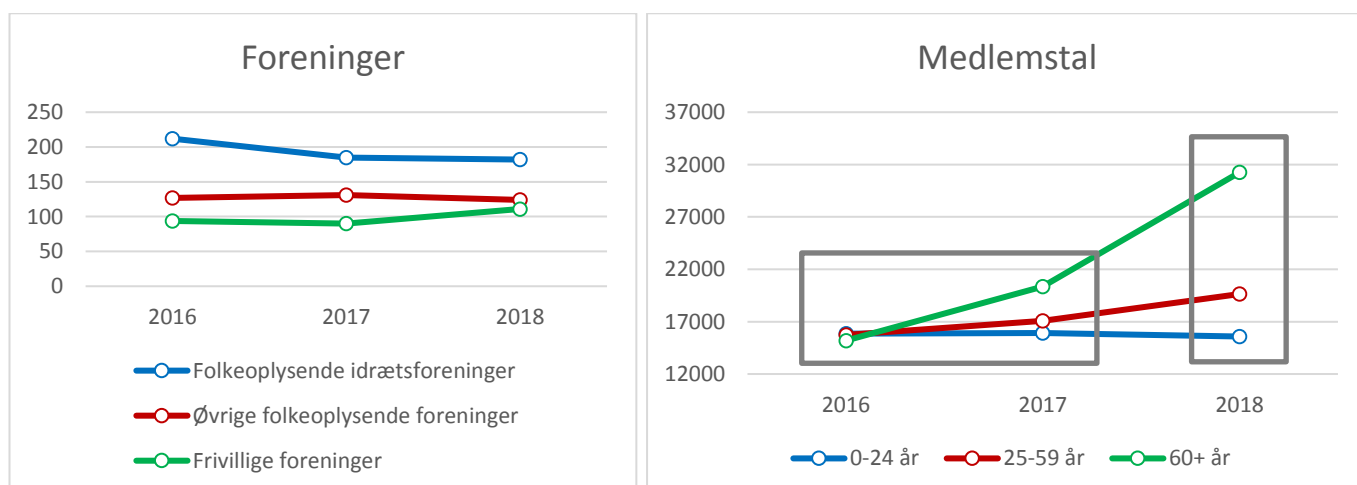
I nedenstående tabeller 2-4 er medlemstallene opgjort for de øvrige folkeoplysende foreninger, som ikke er aftenskoler – dvs. idræts-, spejdere og andre foreninger, som Holbæk Kommune har kendskab til.

Tabellerne viser, at foreningerne i Holbæk Kommune med udgangen af 2018 havde 66.470 medlemmer. Det svarer til en registrering af 13.133 flere medlemmer i forhold til 2017. Det er især blandt de frivillige foreninger, der er blevet registreret mange flere medlemmer. Det skal dog primært forklares ved, at flere og flere frivillige foreninger indberetter deres medlemstal i Fritidsportalen.

På grund af de mange nye medlemsregistreringer er det ikke muligt at foretage en valid analyse af ændringer fra årene 2016-2017 og 2018. Da det nu er langt de fleste foreninger, der indberetter deres medlemstal i Fritidsportalen, vil det fremadrettet være muligt mere kvalitativt at analysere på de ændringer, der sker fra år til år.

Aldersgruppen 60+ årige er den største gruppe. De udgør 47,0 procent af alle foreningsmedlemmer i Holbæk Kommune. Aldersgruppen 25-59 årige udgør 29,5 procent, mens de 0-24 årige udgør 23,4 procent.

Antallet af frivillige foreninger stiger fra 90 til 111 foreninger. Antallet af folkeoplysende foreninger falder samlet set fra 316 til 306 foreninger. I alt er der registreret 11 nye foreninger i Holbæk Kommune.

Tabel 2: Medlemmer i idræts- og øvrige foreninger 2016

Foreningstype	Medlemstal 2016				
	Antal	0-24 år	25-59 år	60+ år	Total
Folkeoplysende idrætsforeninger	212	13.751	9.447	5.612	28.810
Øvrige folkeoplysende foreninger	127	1.733	2.645	1.680	6.058
Frivillige foreninger	94	382	3.639	7.901	11.922
Total	433	15.866	15.731	15.193	46.790

Kilde: www.medlemstal.dk og "Oplysninger om foreningen"

Tabel 3: Medlemmer i idræts- og øvrige foreninger 2017

Foreningstype	Medlemstal 2017				
	Antal	0-24 år	25-59 år	60+ år	Total
Folkeoplysende idrætsforeninger	185	13.855	10.309	6.283	30.447
Øvrige folkeoplysende foreninger	131	1.703	2.853	1.909	6.465
Frivillige foreninger	90	357	3.927	12.141	16.425*
Total	406	15.915	17.089	20.333	53.337

Kilde: www.medlemstal.dk og "Oplysninger om foreningen"

* Fremgangen fra 2016 til 2017 i medlemstallet for de frivillige foreninger skal primært forklares ved, at der er flere foreninger, der er begyndt at indberette deres medlemstal

Tabel 4: Medlemmer i idræts- og øvrige foreninger 2018

Foreningstype	Medlemstal 2018				
	Antal	0-24 år	25-59 år	60+ år	Total
Folkeoplysende idrætsforeninger	182	13.309	9.417	5.907	28.633
Øvrige folkeoplysende foreninger	124	1.566	3.239	2.273	7.078
Frivillige foreninger	111	707	6.982	23.070	30.759*
Total	417	15.582	19.638	31.250	66.470

Kilde: Fritidsportalen og www.medlemstal.dk

* Fremgangen fra 2017 til 2018 i medlemstallet for de frivillige foreninger skal primært forklares ved, at der er flere foreninger, der er begyndt at indberette deres medlemstal.

Eksempler

Øvrige folkeoplysende foreninger er bl.a. Foreningen Elverfolket, Holbæk Garden og KFUM Tuse Bjerg.

Frivillige foreninger er bl.a. Brorfeldes Astronomiske Vennekreds, Fællesskab Tølløse og Lokalhistorisk Forening for Svinninge.

Hvor kommer tallene fra?

Medlemstal for frivillige foreninger, spejdere samt øvrige foreninger (herunder pensionistforeninger) kan dog ikke trækkes via Holbæks Kommunes nuværende aftale med Centralt ForeningsRegister. De nedenstående medlemstal for disse foreninger er derfor baseret på foreningernes egne indrapporteringer til Holbæk Kommune via Fritidsportalen.

Fritidsportalen er Holbæk Kommunes nye portal, hvor foreningerne indberetter medlemstal, opdaterer kontaktoplysninger, booker lokaler og søger tilskud. Fritidsportalen blev lanceret i starten af 2019.

Udviklingen i medlemstal i udvalgte foreningstyper

Renser vi medlemstallene for dobbeltmedlemskaber og sammenligner dem med befolkningstallet i kommunen, så har vi en rekordhøj foreningsdeltagelse i Holbæk Kommune. 50,1 procent af alle holbækkere er nu medlem af en forening.

Kigges der dybere ind i udvalgte foreningstyper, så opleves store udsving. Idrætsforeningerne mister 1.125 medlemmer, hvilket svarer til en tilbagegang på 3,7 procent. Tendensen er dog uændret siden 2016.

Tilbagegangen i idrætsforeningerne på 3,7 procent ligger modsat de nationale medlemstal, hvor alle idrætsforeningerne i de store paraplyorganisationer sammenlagt er gået 2,4 procent frem.

Gymnastikken mister flest medlemmer – 417 medlemmer – blandt idrætsforeningerne, efterfulgt af skytteforeningerne, der mister 213 medlemmer og fodboldklubberne, der mister 142 medlemmer. Forskellen på de to idrætter er, at for gymnastikken er det en nedgang, der efterfølger et år med stagnation, men det for skytteforeningerne er en stagnation i forhold til 2016.

Til gengæld er der fremgang at spore hos badminton (+185 medlemmer) og kampsport (+128 medlemmer). I badminton er det en generel tendens, mens det for kampsportens vedkommende er en stigning, der bringer dem op på niveau med 2016.

Badminton i Holbæk Kommune klarer sig generelt bedre end på landsplan. Fra 2016 til 2018 er badminton lokalt gået frem med 6,0 procent, mens det på landsplan kun er gået frem 0,4 procent.

Både teaterforeningerne og spejderne får vendt deres tilbagegang og går frem med henholdsvis 47 og 79 medlemmer, hvilket svarer til en fremgang på 18,1 procent for teaterforeningerne og 10,0 procent for spejderne. Begge foreningstyper er dermed tilbage på niveau med 2016.

Kategorien af frivillige foreninger er især kendetegnet ved nogle meget store lokalafdelinger af større danske organisationer. De fem største frivillige foreninger er Ældre Sagen Holbæk-Jernløse med 7.415 medlemmer, Kræftens Bekæmpelse med 5.000 medlemmer, Ældre Sagen Tornved-Svinninge med 2.650 medlemmer, Hjerteforeningen Holbæk med 2.160 medlemmer og Ældre Sagen Tølløse med 1.498 medlemmer. Medlemmer i disse fem foreninger udgør 62,0 procent af samtlige medlemmer i de frivillige foreninger.

Tabel 5: Medlemsudvikling i udvalgte foreningstyper fra 2016-2018

	2016	2017	2018	Udvikling 2017/2018	Tendens 2016/2018
Gymnastik	5.214	5.189	4.772	-417	↘
Fodbold	4.389	4.231	4.089	-142	↘

Svømning	2.667	2.635	2.728	93	→
Badminton	1.992	1.927	2.112	185	↗
Ridning	1.155	1.272	1.160	-112	→
Håndbold	1.256	1.183	1.101	-82	↘
Kampsport	907	777	905	128	→
Skydning	669	870	657	-213	→
Øvrige idrætsforeninger	10.561	12.363	11.798	-565	↗
Total for idrætsforeninger	28.810	30.447	29.322	-1.125	→
Teaterforeninger	318	259	306	47	→
Spejdere	834	789	868	79	→
Øvrige folkeoplysende foreninger*	4.906	5.417	5.771	354	↗
Frivillige foreninger	11.922	16.425	30.203	13.778	↗
Total	46.790	53.337	66.470	13.133	↗
Rensede medlemstal*	25.151	28.670	35.729		
Befolkningstal**	70.950	70.983	71.297		
Andel	35,4%	40,4%	50,1%		

Kilde: Fritidsportalen, www.medlemstal.dk og "Oplysninger om foreningen"

* Medlemstal rensed for dobbelt medlemskab. Idrættens Analyseinstitut oplyste i 2017, at danskere, der er medlem af mindst én forening, i gennemsnit er medlem af 1,8604 foreninger.

** Befolkningstal iflg. oplysninger fra Danmarks Statistik.

Negativ udvikling i den yngste aldersgruppe

Den samme tendens, der ses blandt idrætsforeningerne generelt, ses også blandt aldersgruppen 0-24 årige. Idrætsforeningerne har fra 2017 til 2018 mistet i alt 1.125 medlemmer (3,7 procent). Blandt de 0-24 årige er nedgangen 1.027 (7,2 procent), hvilket svarer til næsten hele den samlede nedgang i idrætsforeningerne. Sammenlignet med 2016 er der tale om en mindre nedgang på 433 medlemmer (3,1 procent).

Sammenligner vi med de nationale tal, så er der fra 2016 til 2018 kommet 0,7 procent færre medlemmer mellem 0 og 24 år i idrætsforeningerne.

Nedgangen i aldersgruppen er næsten ligeligt fordelt mellem de største idrætter og de resterende idrætter. Især fodbolden mister mange medlemmer, hvor 324 medlemmer er forsvundet på ét år. Det svarer til en tilbagegang på 9,8 procent. Tendensen med nedgang fra 2016 fortsættes dermed.

Også skydning og ridning mister mange medlemmer med en nedgang på henholdsvis 19,9 procent og 12,0 procent. For begge idrætters vedkommende er de dog tilbage på nogenlunde samme niveau som 2016.

Til gengæld bliver en årrække med nedgang vendt til fremgang i badminton, hvor der er kommet 108 nye medlemmer til, hvilket svarer til en fremgang på 20,7 procent.

Stagnation – og fremgang – i aldersgruppen 60+ år

Folkeoplysningsudvalget i Holbæk Kommune har i 2016-2018 haft særligt fokus på at støtte nye aktiviteter for aldersgruppen 60+ år via 60+ foreningspuljen (læs mere i kapital 8). Af statistikken kan man se, at der er kommet 112 nye medlemmer i idrætsforeningerne. Det svarer til en fremgang på 1,8 procent og fremgangen fra året før fortsættes. Tendensen på landsplan er endnu bedre, idet der fra 2016 til 2018 er kommet 7,9 procent flere medlemmer i alderen 60+ år i idrætsforeningerne.

I fodboldklubberne har de mere end fordoblet deres medlemstal fra 44 til 93, svarende til en fremgang på 111,7 procent. Også badminton og svømning oplever en fremgang i deres medlemstal på henholdsvis 23,7 procent og 20,2 procent. Fodboldklubberne fortsætter deres fremgang for andet år i træk, mens de i badminton og svømning får vendt en negativ udvikling til en positiv.

Til gengæld mister de medlemmer i gymnastikken, hvor 199 medlemmer er forsvundet på ét år. Det svarer til en nedgang på 19,6 procent. Tendensen over to år er også nedadgående, selvom de oplevede en lille stigning sidste år.

Tendensen for gymnastikken på landsplan er også negativ, men til gengæld mister de kun 1,8 procent fra 2016 til 2018.

Isoleret set for idrætsforeningerne er en andel på 16,6 procent af alle 60+ årige i Holbæk Kommune medlem af en idrætsforening. Andelen for alle foreninger i kommunen ligger på 83,2 procent, når der er reguleret for, at personer i aldersgruppen 60+ år i gennemsnit (ifølge Idrættens Analyseinstitut, se note og faktaboks under tabel 7) er medlem af 1,9353 foreninger. Det giver en rekordhøj foreningsdeltagelse i denne aldersgruppe.

I tabel 6 og 7 kan man se udviklingen i medlemstallene fra 2015 til 2017 for hhv. aldersgruppen 0-24 år og 60+ år.

Tabel 6: Medlemstal i alderen 0-24 år i idrætsforeningerne

	2016	2017	2018	Udvikling 2017/2018	Tendens 2016/2018
Gymnastik	3.112	3.231	3.141	-90	→
Fodbold	3.427	3.313	2.989	-324	↘
Svømning	2.017	2.040	2.092	52	→
Håndbold	871	858	795	-63	↘
Ridning	718	784	690	-94	→
Badminton	545	523	631	108	↗
Kampsport	580	549	542	-7	→
Skydning	259	267	214	-53	→
Øvrige idrætsforeninger	2.222	2.780	2.224	-556	→
Total	13.751	14.345	13.318	-1.027	↘
Rensede medlemstal*	7.220	7.531	6.992		
Befolkningstal**	20.733	20.447	20.249		
Andel	34,8%	36,8%	34,5%		

Kilde: www.medlemstal.dk

* Medlemstal rensset for dobbelt medlemskab. Idrættens Analyseinstitut oplyste i 2017, at danskere i aldersgruppen, der er medlem af mindst én forening, i gennemsnit er medlem af 1,9047 foreninger (tallet er anslået ud fra en vægtet beregning, da Idrættens Analyseinstitut arbejdet med andre aldersgrupper).

** Befolkningstal iflg. oplysninger fra Danmarks Statistik.

Tabel 7: Medlemstal i alderen 60+ år i idrætsforeningerne

	2016	2017	2018	Udvikling 2017/2018	Tendens 2016/2018
Gymnastik	995	1.018	819	-199	↘
Badminton	466	422	522	100	↗
Svømning	357	322	387	65	→
Skydning	128	170	162	-8	↗
Ridning	64	91	100	9	↗
Fodbold	37	44	93	49	↗
Kampsport	12	9	19	10	↗
Håndbold	17	13	8	-5	↘
Øvrige idrætsforeninger	3.536	4.051	4.142	91	↗
Total	5.612	6.140	6.252	112	↗
Rensede medlemstal**	2.900	3.173	3.231		
Befolkningstal***	18.695	19.029	19.408		
Andel	15,5%	16,7%	16,6%		

Kilde: www.medlemstal.dk og "Oplysninger om foreningen"

* Medlemstal rensset for dobbelt medlemskab. Idrættens Analyseinstitut oplyste i 2017, at danskere i aldersgruppen, der er medlem af mindst én forening, i gennemsnit er medlem af 1,9353 foreninger

** Befolkningstal iflg. oplysninger fra Danmarks Statistik.

Hvor mange foreninger er man medlem af?

Idrættens Analyseinstitut har i deres undersøgelse "Danskernes motions- og sportsvaner 2016" spurgt danskerne, hvor mange foreningsmedlemskaber de har. Det viser sig, at danskere i alderen 60-69 år er medlem af 1,9728 foreninger i gennemsnit (388 respondenter), mens dem i alderen 70+ år er medlem af 1,9013 foreninger i gennemsnit (429 respondenter). Hvis man laver en vægtet beregning af disse tal, viser det sig, at danskerne i alderen 60+ år er medlem af 1,9353 foreninger i gennemsnit.

3. Aftenskolernes tilskudsøkonomi

De følgende tabeller viser aftenskolernes tilskudsøkonomi og undervisningsaktivitet. Ved at sammenholde tilskudsøkonomien med antallet af undervisningstimer, er det muligt at udlede det gennemsnitlige tilskud pr. undervisningstime. Det enkelte tilskud pr. undervisningstime varierer dog i forhold til typen af undervisning (studiekreds, små hold, handicappede, foredrag). Tilskuddet fordeles efter en nærmere fastsat fordelingsbrøk².

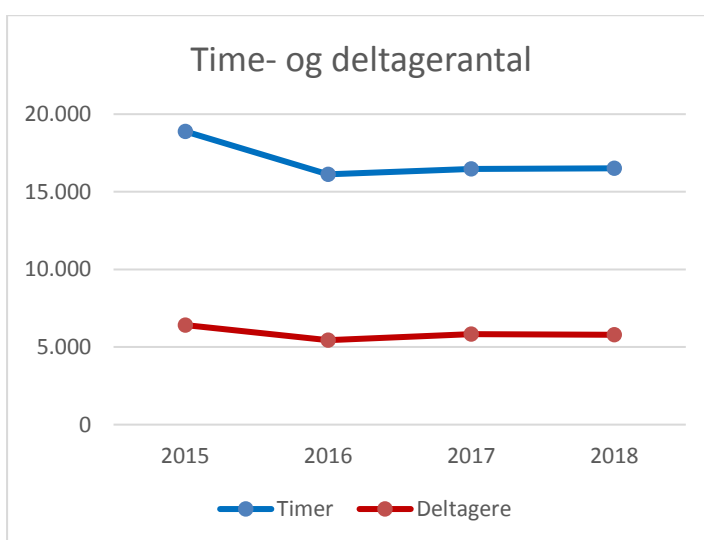
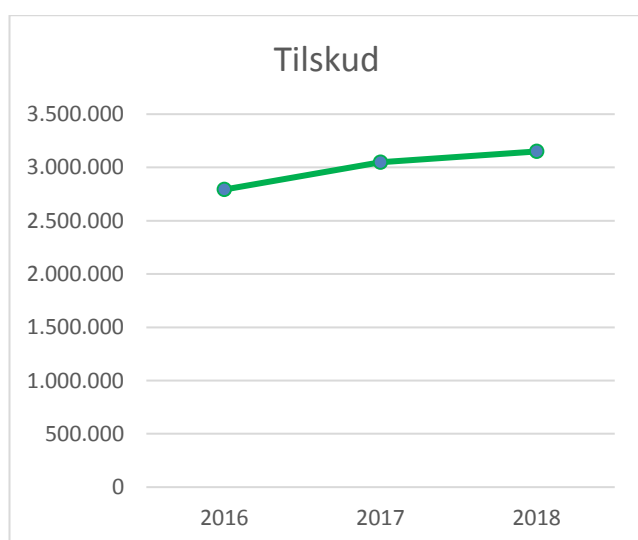
Aftenskolestatistik, 2017/2018

Tabel 8 viser tilskudsregnskabet for 2017 og 2018 med den forholdsmæssige tilsagnsfordeling af de afsatte budgetmidler til hhv. aflønning samt 10 % debatpulje. For overskuelighedens skyld er der i både tabel 8 og 9 angivet en top 5 samt en post for resten.

Tabel 9 viser, at aftenskolerne i 2017 har udbudt 16.469 undervisningstimer. Sammenholdes dette med oplysningerne i tabel 8, har det gennemsnitlige kommunale tilskud pr. undervisningstime været 185,20 kr.³. Aftenskolerne har i gennemsnit fået udbetalt 87 procent af det maksimalt beregnede tilskud i 2017. De i tabel 8 viste aftenskoler har fået udbetalt mellem 77 procent og 101 procent af det maksimalt beregnede tilskud i 2017.

Tabel 9 viser endvidere, at aftenskolerne i 2018 har udbudt 16.516 undervisningstimer. Sammenholdes dette med oplysningerne i tabel 8, har det gennemsnitlige kommunale tilskud pr. undervisningstimer være 190,72 kr.⁴ Aftenskolerne har i gennemsnit fået udbetalt 87 procent af det maksimalt beregnede tilskud i 2018. De i tabel 8 viste aftenskoler har fået udbetalt mellem 69 procent og 127 procent af det maksimalt beregnede tilskud i 2018.

Differencen mellem det beregnede og det udbetalte tilskud kan aftenskolerne finansiere ved øget deltagerbetaling.

² Fordelingsbrøk mellem typen af undervisning fastsættes i [Administrationsgrundlaget](#).

³ 3.050.050 kr. (afsatte budgetmidler) / 16.469 (antal undervisningstimer) = 185,20 kr. pr. time.

⁴ 3.150.000 kr. (afsatte budgetmidler) / 16.516 (antal undervisningstimer) = 190,72 kr. pr. time.

Tabel 8: Aftenskolernes tilskudsregnskab 2017/2018 (sorteret efter forholdsmæssigt tilskud)

Aftenskole		Aflønning				10% pulje til debat		
		Faktisk aflønning	Forholdsmæssigt tilskud*	Beregnet max. tilskud	Difference	Afsat**	Forbrugt	Difference
LOF	2017	2.148.840	1.066.300	1.382.696	-316.396	112.000	112.000	0
	2018	2.958.278	1.113.000	1.610.138	-497.138	111.300	111.300	0
HOM	2017	1.065.863	582.700	582.812	-112	61.200	61.200	0
	2018	1.003.553	598.000	544.559	53.441	59.800	59.800	0
AOF	2017	1.190.605	636.900	640.765	-3.865	66.900	66.900	0
	2018	1.239.810	595.000	627.830	-32.830	59.500	59.500	0
KreativSkolen	2017	512.447	326.600	421.164	-94.564	34.400	34.400	0
	2018	516.756	394.000	425.064	-31.064	39.400	39.400	0
Aftenskolen på CSU	2017	204.288	183.700	181.590	2.110	19.300	0	19.300
	2018	182.482	182.000	155.505	26.495	18.200	0	18.200
Resten	2017	716.965	253.850	287.693	-33.843	26.750	16.100	10.650
	2018	644.355	268.000	245.912	22.088	26.800	18.800	8.000
Total	2017	5.839.008	3.050.050	3.496.720	-446.670	320.550	290.600	29.950
Total	2018	6.545.234	3.150.000	3.609.008	-459.008	315.000	288.800	26.200

* Forholdsmæssig fordeling af de afsatte budgetmidler til aflønning på aftenskoleområdet, jfr. fordelingsbrøk i administrationsgrundlaget.

** Forholdsmæssig fordeling af de afsatte budgetmidler til 10 % pulje til debatskabende aktiviteter.

Tabel 9: Aftenskolernes undervisningstimer⁵ 2017/2018 (sorteret efter antal deltagere)

Aftenskole		Undervisning og studiekredse		Undervisning for handicappede		Undervisning for små hold		Foredrag	
		Timer	Deltagere	Timer	Deltagere	Timer	Deltagere	Timer	Deltagere
LOF	2017	3.038	1.745	2.188	850	380	68	432	344
	2018	3.248	1.795	2.361	835	339	57	546	421
AOF	2017	2.449	861	993	235	0	0	0	0
	2018	2.573	905	916	226	0	0	6	40
HOM	2017	297	144	0	0	2.574	271	0	0
	2018	344	147	0	0	2.500	292	0	0
Svinninge Aftenskole	2017	625	372	0	0	54	21	0	0
	2018	573	327	59	24	0	0	0	0
KreativSkolen	2017	201	81	1.293	207	0	0	0	0
	2018	171	80	1.294	185	0	0	0	0
Resten	2017	1.150	340	753	135	0	0	42	163
	2018	928	327	611	90	0	0	48	40
Total	2017	7.760	3.543	5.227	1.427	3.008	360	474	507
Total	2018	7.837	3.581	5.241	1.360	2.839	349	600	501

⁵ Aftenskolerne fremsender hvert år senest 1. april et regnskab for det foregående år, og samtidig indsendes statistikoplysninger for samme periode.

4. Hverdagsmester

Folkeoplysningsudvalget udvælger årligt tre frivillige ildsjæle, der kåres som Årets hverdagsmester. For at blive kåret som hverdagsmester skal man leve op til tre kriterier:

- Hverdagsmesteren har ubemærket gjort sig bemærket i sin omgangskreds/lokalområdet
- Hverdagsmesteren gør en forskel for foreningen og virker som en inspirationskilde
- Hverdagsmesteren har stor passion for foreningens formål og yder gerne lige lidt ekstra

I 2018 blev der kåret følgende Årets hverdagsmester:

Gøste "Busser" Gerszymisch, Orø (billedet), blev hædret for sin indsats på Orø Havn. Gøsta tager imod gæstesejlere og hjælper altid til med oprydningen på havnen. Han holder udstyret vedlige og sørger for at installationerne virker. Han hjælper uanset vejr og vind – og altid med et smil på læben.

Anita la Fontaine, Vipperød KGF, blev hædret for sin indsats i gymnastikforeningen, hvor hun gennem mange år har stået for børneholdet. Nu samler hun også alle aldre på holdet Fit For Fight og de Rigtige Mænd til hård træning. Det bliver også til hyggeture på mountainbik med klubben to gange om ugen.

David Smilsen, Stestrup, blev hædret for sin indsats for at holde liv i Stestrup. Han samler penge ind til skolen, så børnene får det sjovere. Han arrangerer fester i lokalsamfundet sammen med Stestrups Venner, som han er medstifter af, og så er han Giv Liv-instruktør og underviser i brug af en hjerstarters. Som Hjerteløber er han på pletten, hvis nogen skulle få hjertestop.

I forbindelse med kåringen i 2018 ~~2017~~ blev der lavet tre præsentationsvideoer, der kan ses her:

- Gøsta "Busser" Gerszymisch: <https://vimeo.com/321957678>
- Anita la Fontaine: <https://vimeo.com/324798896>
- David Smilsen: <https://vimeo.com/324798919>

5. Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje

Folkeoplysningsudvalget udmønter årligt Folkeoplysningsudvalgets Udviklingspulje. Folkeoplysningsudvalget kan uddele puljemidler til indkomne ansøgninger eller Folkeoplysningsudvalget kan af egen drift igangsætte projekter.

Folkeoplysningsudvalget prioriterer følgende fire indsatsområder til udviklingspuljen:

- Aktivt medborgerskab og demokratiforståelse
- Sundhedsfremmende indsatser
- It-kompetencer
- Nytænkning af foreningsorganisering og innovation

I 2017 blev der i alt fordelt 48.625 kr. til følgende fra Folkeoplysningsudvalget udviklingspulje:

- 20.625 kr. Jyderup Skatepark (overført fra 2016)
- 15.000 kr. Holbæk Basketball Klub – SFO Basket
- 13.000 kr. Holbæk Håndboldklub – Håndbold i skolen

I 2018 bliver der i alt fordelt 42.600 kr. til følgende fra Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje:

- 39.000 kr. Projektering og design af cykelspor i Holbæk Sporsby
- 3.600 kr. Holbæk Svømme Klub - Floorballudstyr til sundhedsprojekt

Eksempler

Basketballklubbens projekt SFO Basket i 2017 var en indsats rettet mod udvalgte SFO'er i Holbæk by, hvor børnene fik tilbudt jævnlig træning i Minibasket, der er en tilpasset form for basketball for mindre børn.

Svømmeklubben gennemførte en motionsforløb for diabetesramte mænd i alderen 40+ år, hvor de hver uge skulle svømme, cykle og spille floorball. Forløbet havde til formål at få deltagerne i gang med regelmæssig motion.

6. 60+ foreningspuljen

Holbæk Kommune har i 2016 og 2017 afsat en forsøgspulje til at støtte (helt eller delvist) udvikling og afprøvning af nye aktiviteter rettet mod den stigende målgruppe af borgere, som er over 60 år.

Fra 2018 blev puljen gjort permanent.

I puljen kan der søges støtte til udvikling og afprøvning af nye aktiviteter rettet mod borgere, som er 60 år eller ældre. Det vil ved vurderingen blive vægtet, hvis aktiviteterne har et socialt sigte.

Folkeoplysningsudvalget beslutter udmøntningen af puljen.

I 2017 blev der i alt fordelt 128.370 kr. til følgende fra 60+ foreningspuljen:

- 12.000 kr. De frivillige på Aktiv Center Østergården – Bowls (overført fra 2016)
- 16.985 kr. Brugerrådet på Aktivitetshuset i Tølløse – Keglebillard
- 7.000 kr. Foreningen 50+ Kundby – Krolfudstyr
- 2.500 kr. Holbæk Gangsport – Skridttællere
- 6.600 kr. Holbæk Tennisklub – Seniortennis
- 2.979 kr. Tølløse Boldklub – Gå-fodbold
- 2.000 kr. Tølløse Seniorbordtennis – Udstyr
- 7.445 kr. Brugerrådet på Aktiv Center Åvang – Bordtennis og dart
- 5.000 kr. Bjergby IF – Petanquebane
- 4.000 kr. Brugerrådet på Aktiv Center Tuse – Certificering af senioridrætscenter
- 4.000 kr. Brugerrådet på Aktivitetshuset i Tølløse – Bridge
- 15.000 kr. Grønt Råd Holbæk – Motionsredskaber til Holbæk Fælled
- 2.100 kr. Ældre Sagen Tornved-Svinninge – Bordtennis

6.700 kr.	Ældre Sagen Tølløse – Fællesspisningsarrangementer
6.100 kr.	Ældre Sagen Tornved-Svinninge – Rickshaw-udstyr
5.000 kr.	Fotoklubben ISO4300 – PC-udstyr
8.495 kr.	Brugerrådet på Aktiv Center Møllevang – Ro-maskine
8.125 kr.	Tølløse Seniorbordtennis – Bold-robot
5.500 kr.	Brugerrådet på Aktivitetshuset i Tølløse – Overlocker symaskine
841 kr.	Brugerrådet på Aktiv Center Åvang – Bordtennis og dart (tillæg)

I 2018 blev der i alt fordelt 42.140 kr. til følgende fra 60+ foreningspuljen:

7.445 kr.	Brugerrådet på Åvang – Bordtennis og dart
4.000 kr.	Brugerrådet på Aktiv Center Tuse – Certificering som senioridrætscenter
5.000 kr.	Bjergby IF – Petanque
15.000 kr.	Grønt Råd Holbæk – Motionsredskaber til Holbæk Fælled
6.700 kr.	Ældre Sagen Tølløse – Fællesspisning
3.995 kr.	Ældre Sagen Tornved/Svinninge - Bordtennisborde

En rundspørge hos 10 af tilskudsmodtagerne har vist, at der er kommet 163 deltagere til de forskellige aktiviteter hos tilskudsmodtagerne. Af disse har 134 deltagere været helt nye, der ikke tidligere har deltaget i andre aktiviteter. 60+ foreningspuljen har medvirket til at få aktiveret mange nye seniorer. 82 % af deltagerne er seniorer, der ikke hidtil har været aktive.

Eksempler

Tølløse Seniorbordtennis har i to omgange fået tilskud fra 60+ foreningspuljen til deres nye bordtennisaktiviteter for seniorer. Det har været så stor en succes, at de er gået fra at være ca. 10 medlemmer til nu at være over 50 medlemmer.

Ældre Sagen Tølløse arrangerer fællesspisning for ældre enlige for at skabe socialt samvær og bekæmpe ensomheden.

7. Medlemstilskud

Holbæk Kommune yder medlemstilskud til godkendte folkeoplysende foreninger ud fra følgende rammer⁶:

- Tilskud gives til medlemmer under 25 år. Tilskuddets maksimale størrelse pr. medlem vedtages i forbindelse med byrådets årlige budgetaftale (i 2018 var det maksimale tilskud 220 kr.).
- Medlemstilskuddet kan ikke overstige den samlede kontingentindbetaling fra medlemmer under 25 år.
- Medlemstilskud ydes ved et medlemskontingent for en selvstændig aktivitet/idræt (fx håndbold, fodbold, tennis mv.).
- Handicapforeninger får medlemstilskud for samtlige medlemmer, uanset alder.

Tabel 10 viser medlemsudviklingen i årene 2016-2018 for de foreninger, der har søgt og modtaget medlemstilskud. Foreningsmedlemmer i målgruppen 60+ år udløser ikke medlemstilskud. Tabellen viser, at der har været en lille nedgang i antallet af foreninger, der modtager medlemstilskud. Det

⁶ En uddybende beskrivelse kan findes i [Administrationsgrundlaget](#).

samlede medlemstal for de tilskudsmodtagne foreninger er uændret, men antallet af de tilskudsberettigede medlemmer (under 25 år) er faldet med 2,5 procent. Samtidige er antallet af medlemmer i alderen 25-59 år steget med 3,6 procent.

Tabel 10: Medlemsfordeling hos foreninger, som modtager medlemstilskud

	2016	2017	2018	Udvikling 2017/2018
Antal foreninger	165	171	162	-9
Medlemmer i alt	29.573	29.643	29.619	-24
Under 25 år	15.263	15.157	14.785	-372
25 - 59 år	9.925	9.853	10.208	355
Over 60 år	4.385	4.633	4.626	-7

8. Driftstilskud til lokaler

Holbæk Kommune yder driftstilskud til lokaler (det såkaldte lokaletilskud) til børn og unge i frivillige folkeoplysende foreninger med 65 % til driften af de lokaler, som foreningerne enten ejer eller lejer (herunder haller, samt lejrpladser). Foreningerne skal årligt kunne dokumentere deres aktivitetstimer og for at være berettiget til at få udbetalt lokaletilskud, skal der være indsendt budget ansøgning.

Fra 2016 blev der indført et skærpet krav til den dokumentation, der ligger til grund for udbetalingerne, hvilket medførte et mindre fald i lokaletilskuddet til idrætsfaciliteterne.

Tabel 11: Udvikling i lokaletilskud (faktisk afregnede tilskud i kroner)

	2016	2017	2018
Antal foreninger	69	69	65
Idrætsfaciliteter m.v.	1.620.352	1.613.145	1.559.284 *
Spejderhuse, lejrpladser	689.959	581.126	452.091 *
Andet	840.163	850.916	881.372 *
Total	3.150.474	3.045.187	2.892.747

* Ikke alle foreninger har indsendt slutaftregning for 2018, hvorfor det beløb sammensættes af faktiske afregninger samt budgetansøgte beløb for de foreninger, der endnu ikke har indsendt slutaftregning.

9. Fordeling af puljer

Nedenfor er en kort beskrivelse af de puljer, som folkeoplysende foreninger kan søge og som bliver fordelt administrativt. En uddybende beskrivelse af puljerne samt ansøgningsprocedure er beskrevet i [Administrationsgrundlaget](#)

Uddannelse af ledere og instruktører

Folkeoplysende foreninger kan søge om tilskud til afholdelse af kursusafgifter til uddannelse af ledere og instruktører. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 % af kursusafgiften efter fradrag for evt. anden støtte. Dog maksimum 4.000 kr. pr. år pr. leder / instruktør / træner.

Udstyrspuljen

Folkeoplysende foreninger kan søge om tilskud til udstyr og rekvisitter, som er nødvendige for aktivitetens udførelse. Det er som hovedregel en betingelse, at andre foreninger kan bruge rekvisitterne / materialerne. I forbindelse med vurderingen af tilskud fra puljen, lægges der også vægt på om man benytter kommunale lokaler og foreningens egen formue.

Der er afsat et særligt beløb til udendørs mål- og net. Denne pulje fordeles for sig selv.

Kulturelle arrangementer

Foreninger kan søge tilskud (oftest i form af en underskudsgaranti) til ikke-kommercielle kulturelle arrangementer, der bliver afholdt i Holbæk Kommune. Puljen har fokus på arrangementer, som involverer og udvikler kulturinstitutioner og kulturelle aktører samt samler borgerne om en kulturel oplevelse.

Overblik over fordeling af puljer 2016-2018

Tabel 12 viser fordelingen af de fire puljer i 2016-2018.

I 2017 blev uddelingerne i juni og oktober annulleret for puljerne "Udstyr og rekvisitter" samt "Kulturelle arrangementer".

I 2018 blev uddelingerne i juni og oktober annulleret for puljerne "Uddannelse af ledere og instruktører", "Udstyr og rekvisitter" samt "Kulturelle arrangementer".

Årsagen til annulleringen af de nævnte puljer i både 2017 og 2018 var, at Holbæk Kommune udviste generel økonomisk tilbageholdenhed.

Tabel 12: Fordeling af administrative puljer (beløb i kroner)

	2016	2017	2018
Uddannelse af ledere og instruktører			
Budget	412.000	384.000	387.000
Ansøgt	697.495	486.698	451.159
Bevilget	412.000	305.427	283.765
Udstyr og rekvisitter			
Budget	398.000	298.000	305.000
Ansøgt	1.125.723	653.498	1.628.631
Bevilget	270.863	121.600	290.147

Udstyr- mål og net			
Budget	103.000	103.000	108.500
Ansøgt	156.432	149.700	158.859
Bevilget	103.000	98.262	108.438
Kulturelle arrangementer			
Budget	231.000	231.000	216.000
Ansøgt	371.600	369.630	500.993
Bevilget	122.600	130.000	110.911

Kilde: Holbæk Kommunes egne regnskaber

10. Kurser for foreninger

I løbet af 2018 har der været afholdt seks kurser for foreningerne i Holbæk Kommune, hvor i alt 211 personer har deltaget.

	2018
Fremtidens foreningsliv - 7. marts 2018	25
Trafikofficialuddannelse - 16.-17. marts 2018	18
Informationsaften om EU's Persondataforordning - 8. maj 2018	61
Informationsaften om EU's Persondataforordning - 28. maj 2018	64
Informationsaften om EU's Persondataforordning - 5. november 2018	22
Foreningsregnskab - 29. november 2018	21
Total	211

11. Faktabokse

Folkeoplysningsudvalgets rolle og opgaver

I henhold til Folkeoplysningsloven⁷, har Holbæk Kommunes byråd nedsat et Folkeoplysningsudvalg, som repræsenterer mangfoldigheden i Holbæk Kommunes folkeoplysende virksomhed.

Udvalget er bl.a. sammensat af repræsentanter for de foreninger, der får tilskud efter kapitel 3 i Folkeoplysningsloven. Det vil sige de foreninger, som allerede får tilskud eller lokaler under loven og de, som i øvrigt lever op til kriterierne for tilskud. Foreningerne falder i kategorierne: idrætsforeninger, aftenskoler, fritidsforeninger samt frivillige foreninger.

Folkeoplysningsudvalget har til opgave, at udføre de opgaver, der er tillagt udvalget, inden for de økonomiske rammer og de retningslinjer, som fastsættes af byrådet.

⁷ Jfr. lovbekendtgørelse nr. 1115 af 31. august 2018

Folkeoplysningsudvalgets opgaver er:

- Inddragelse i udarbejdelse af Holbæk Kommunes folkeoplysningspolitik
- Høringspart om budget for folkeoplysningsområdet
- Evaluering af regnskabet for folkeoplysningsområdet
- Høringspart ved ændringer af regler for tilskud til folkeoplysning, som er beskrevet i [Administrationsgrundlaget](#)
- Medinddragelse i forbindelse med projekter for folkeoplysningsområdet
- Være inspirator for nytænkning og udvikling indenfor folkeoplysningsområdet

Fordeling af udviklingspuljen, 60+foreningspuljen og havnepuljen

Folkeoplysningsudvalgets sammensætning

Folkeoplysningsudvalget har i perioden 2015-2018 været sammensat således:

- Idrætsområdet: 2 personer
- Aftenskoleområdet: 2 personer
- Andre folkeoplysende foreninger: 2 personer
- Integrationsrådet: 1 person
- Handicaprådet: 1 person
- Ungdomsbyrådet: 1 personer

Overordnede rammer for kommunale tilskud

Den kommunale støtte til kultur- og fritidsformål ydes efter støtteordninger, som er beskrevet i [Administrationsgrundlaget](#). Formålene med støtteordningerne er primært:

- Styrkelse af det frivillige arbejde
- Høj prioritet af børne- og ungdomsaktiviteter – både i organiserede og uorganiserede aktiviteter
- Fokus på den forebyggende, sundhedsmæssige og sociale indsats

Konkret udbetaler Holbæk Kommune følgende tilskud i henhold til Folkeoplysningsloven:

- Medlems- og lokaletilskud udbetales til idrætsforeninger og frivillige foreninger, der er godkendt i henhold til Folkeoplysningsloven
- Tilskud til aftenskoler, der er godkendt i henhold til Folkeoplysningsloven
- Tilskud til uddannelse af ledere og instruktører samt udstyr og rekvisitter

Desuden udbetales der følgende tilskudstyper:

- Støtte til enkeltstående kulturelle arrangementer
- Driftstilskud til idræts- og svømmehaller, udbetales efter indgåede kontrakter. Byrådet har besluttet, at tid i haller og svømmehaller stilles gratis til rådighed for foreninger, der er godkendt i henhold til folkeoplysningsloven uanset om hallerne er kommunale eller selvejende

Oversigt over idrætsfaciliteter i Holbæk Kommune

I Holbæk Kommune er der 20 idrætshaller, hvoraf de 10 er selvejende og 4 er selvadministrerende haller.

Der findes 4 svømmeanlæg i kommunen, hvoraf de 2 er svømmehaller, mens der er 2 udendørs svømmebade.

Desuden er der 21 fodboldanlæg i kommunen, hvoraf de 4 indeholder kunstgræsbaner.

Der findes idrætsfaciliteter i alle 18 lokalområder i Holbæk Kommune.

KULTUR , FRITID OG BORGERSERVICE
Rådhuspladsen 1, 4300 Holbæk
kulturog fritid@holb.dk